

[Viggo Starcke.]

nerne, standsning af kasernebyggeriet, på en gennemført rationalisering af forsvaret og på overgang til frivillighed.

Den engelske hvidbog, som for nylig er kommet, Duncan Sandys nye plan, er ganske overordentlig interessant, særlig set med retsforbundets øjne, fordi den i realiteten er udtryk for det samme, som retsforbundet i denne sal fremsatte forslag om i 1952: opbygning af forsvaret på en fåst kerne, gennemførelse af frivillighed, som de nu går over til i England, indretning af hele forsvaret på den mulighed, at det er D-dagsstyrker, man har brug for, og at mobilisering er noget for længst gammeldags; dertil gennemførelse af spredning, og yderligere tales der nu offentligt om det, som retsforbundet foreslog i 1952, at soldaterne skal kunne sendes hjem, bo i deres hjem med deres uniform og deres våben. Retsforbundets forslag vil fjerne den store fare, som kasernerne betyder for mandskabet, det vil give en større sikkerhed for mandskabet, det vil give en større effektivitet; endelig vil det medføre store besparelser både i pengemidler og i byggematerialer, og på den måde kan man opnå det, som den højtærede statsminister selv tænkte på, nemlig et stærkt og stabilt byggeri.

Den højtærede justitsminister var så venlig at svare mig på mit spørgsmål angående navneloven, men justitsministerens svar var desværre ikke fyldestgørende. Navneloven blev givet i 1904, og den havde to formål, dels i § 2 at beskytte de familienavne, med hensyn til hvilke der var taget forbehold, dels at give adgang til navneforandring ved øvrighedsbevis eller kongelig bevilling, sådan som det blev nævnt i § 6 i loven; § 6 tilsigtede at følge en vis praksis, som havde udviklet sig siden grundlovens givelse, og den tilsigtede ikke at give cart blanche. Men [nu har justitsministeriets cirkulære ændret denne praksis på afgørende vis og ændret den i strid med det ene af lovens formål, nemlig navnebeskyttelse. Det, der i lovens § 6 åbnes ad-

gang for, var en undtagelse i særlige tilfælde, men ved justitsministeriets nye cirkulære er undtagelsen blevet til regel og ret. I et cirkulære, som justitsministeriet udsendte den 24. juni 1927, understreges det stadig, at der kræves samtykke fra navnets bærere. I et cirkulære den 26. juni 1946 understreges stadig det samme, men i cirkulæret af 28. februar 1956 er dette samtykke strøget, og det er det, der er det afgørende.

Nu var den højtærede justitsminister så letsindig, at han citerede professor Borums „Navneret“, men jeg synes, det er urigtigt af den højtærede minister at citere et sted hos professor Borum og udelade det, som det virkelig drejer sig om, og jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere professor Borums „Navneret“, første bind, side 190, hvor han understreger, at faderens familienavn er børnene ikke blot berettigede, men forpligtede til at bære, og så kommer citatet:

„Når man ønsker faste familienavne, må det efter den historiske udvikling være agnaterne [altså slægten på faderens side], som har retten til slægtsnavnet, medens denne ret ikke samtidig kan tilkomme cognaterne [slægten på moderens side] uden at bringe fuldstændig forvirring i navneforholdene. Barnet kan derfor ikke få moderens pigenavn som efternavn, derimod vel som fornavn.“

Se, det er professor Borums udtalelse, og derfor må jeg lige understrege, at justitsministeriets cirkulære bryder loven og ændrer praksis og bringer — i henhold til professor Borum — fuldstændig forvirring i navneforholdene. Jeg skal derfor opfordre den højtærede justitsminister til at tilbagekalde dette cirkulære eller skaffe lovhjemmel derfor. Jeg vil til sidst understrege, at det er ikke selve det saglige indhold, som jeg drager frem her, men det er administrationens overskridelse af lovens rammer, og det har folkettinget en pligt til at påtale.